

DONJA VOĆA, selo Z od Varaždina. Župna crkva Sv. Martina, jedno-brodna građevina s polygonalnim svetištem, ima dvije bočne kapele i visok zvonik uz glavno pročelje. Okružena je cinktorom s naglašenim ulazom i tornjićima. U današnjem obliku potječe iz XVIII. st. U crkvi su barokne zidne slike iz 1753, među njima i alegorije Hrvatske i Štajerske, koje jedna drugoj pružaju ruke, barokna propovjedaonica s reljefima i kalež ukrašen sličicama od enajla (oko 1800). Barokna kapela Sv. Tome i u unutrašnjosti je barokno opremljena.

LIT.: Horvat — Matejčić — Prijatelj, Barok.

A. Ht.

DONJE POLJE, predio I od Šibenika. Tragovi naseljavanja sežu do prapov. doba (sedam uzvišenja s ostacima gradinskih naselja). Na položaju *Grušine (Morinje)* nalaze se ant. ostaci prostrane ladanjsko-gospodarske zgrade; u srednjovj. i novijem groblju kraj crkve Sv. Lovre pronađeno je više rim. nadgrobničkih natpisa, starohrvatski grobovi s nakitom i raznom opremom, te brojni ulomci ornametiranog ranosrednjovj. crkv. kamenog namještaja, arhit. plastike, epigrafskih spomenika i sarkofaga. Ostaci iz ant. doba nađeni su na više lokaliteta u okolici, a najpoznatiji je *Jadrtovac*. Na položaju *Kosa* otkriveno je i istraženo groblje iz IX — X. st. (130 grobova). — Krajem XIV. st. župa Donje polje broji 11 sela. Iz toga vremena potječe više sakralnih objekata od kojih su se do danas, potpuno ili u ruševinama, očuvali romaničko-gotičke crkvice Sv. Mare, Gospe od Griblja, Sv. Silvestra, Sv. Jurja i Sv. Lovre.

LIT.: K. Stojić, Sela šibenskog kotara, Šibenik 1941. — F. Dujmović, Arheološko rekognosciranje južno od Šibenika, VjAHD, 1953. — Z. Gunjača, O kontinuitetu naseljavanja na području Šibenika i najuže okolice, Zbornik Šibenik, Šibenik 1976. — Isti, Grob jedne hrvatske odličnice iz XI st., Gunjačin zbornik, Zagreb 1980.

Z. Gu.

DONJI MIHOLJAC, gradić uz Dravu SZ od Osijeka. Na vlastelinstvu — nekoć Prandaua — grof Majláth dao je u prostranu parku s egzotima podići dvorac u oblicima povijesnih stilova (1905 — 14) s raskošnim arhit. detaljima u unutrašnjosti. Uz jednobrodnu kasnobaroknu župnu crkvu Sv. Mihovila stoji kameni kip Sv. Florijana, rad J. Bücka (1802). Kameni križ je iz 1836.

LIT.: A. Danhelovsky, Domänen Valpovo und Donji Miholjac in Slavonien, Wien 1885. — M. Obad-Šćitaroci, Hrvatska parkovna baština, Zagreb 1992.

A. Ht.

DONJI VIDOVEC, selo u Međimurju. Kasnobarokna župna crkva Sv. Vida (1779 — 92) ima opremu uglavnom iz toga vremena. Na gl. oltaru (rad J. Holzinger) je kopija slike *Marije Pomoćnice* po zavjetnoj slici iz Maria Zella u Austriji (rađena po predlošku iz sienskoga trecenta između 1370 — 82); optočena je grbovima hrvatsko-ug. kralja Ludovika I. — Župnu kuriju podignuo J. Hunyadi 1765. Ispred nje je kip Sv. Trojstva (1794), a podalje Sv. Florijana (1792).

LIT.: A. Horvat, Spomenici arhitekture i likovnih umjetnosti u Međimurju, Zagreb 1956. — Ista, Osvrt na sliku u Međimurju, koja sjeća na Anžvinca Ludovika I Velikog, Razprave SAZU (Ljubljana), 1966, 5. — S. Prišer, Dela štajerskih baročnih kiparjev u Međimurju, Časopis za zgodovino in narodopisje (Maribor), 1967, 3. — Horvat — Matejčić — Prijatelj, Barok.

A. Ht.

DONJI ZVEČAJ → ZVEČAJ

DORN, Antun, povjesničar i arheolog (Hrtkovci, 21. VIII. 1923). Studirao je povijest na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Od 1961. radi u Institutu za povijest prirodnih, matematičkih i medicinskih znanosti HAZU u Zagrebu, a od 1963. u Gradskom muzeju u Vukovaru. Vodio arh. istraživanja na području općina Županje i Vukovara.

BIBL.: *Starohrvatska nekropola u Daraž-Bošnjacima kod Županje*, Arheološki radovi i rasprave, 1967, IV — V (s B. Čekucem); *Kelitski ratnički grob s Vučedola*, Godišnjak MH, Vinkovci 1970; *Bogdanovci u prošlosti* (suautor), Vukovar 1980; *Vukovar i okolica* (suautor), Vukovar 1981.

B. Čk.

DOROŠEVIĆ, Matij, zlatar (XVI/XVII. st.). Član zlatarske obitelji iz Šibenika. God. 1614. skovao je za franjevce na Otoku kraj Korčule srebrni ophodni križ na kojemu se potpisao (čuva se u samostanu nad Orebićima). Uz uspješnu primjenu baroknoga ornamenta križ pokazuje majstorovo oslanjanje i na gotičko-renesansne oblike. — Matijinom bratu, zlataru *Andriji* pripisuje se procesijski srebrni križ s nekoliko utisnutih pečata i inicijalima AD.

LIT.: C. Fisković, Franjevačka crkva i samostan u Orebićima, Spomenica Gospe Anđela u Orebićima 1470 — 1970, Omiš 1970. — Horvat — Matejčić — Prijatelj, Barok. — C. Fisković, Srebrni križ šibenskog zlatara Andrije Doroševića u Šibeniku, Kulturna baština, 1993, 22 — 23.

I. Fis.

DOVNIKOVIĆ, Borivoj, crtač i karikaturist (Osijek, 12. XII. 1930). Karikaturom se bavi od 1944, stripove crta od 1951. Studirao je na

DONJI MIHOLJAC, dvorac grofa Majlátha

Akademiji u Zagrebu 1949/50. Sudjelovao u realizaciji filma *Veliki miting* (1950), kojim započinje proizvodnja animiranih filmova u nas. Pripada zagrebačkoj školi crtanoga filma. Od 1962. scenarist, režiser, crtač i animator vlastitih filmova (*Bez naslova*, 1963; *Kostimirani rendez-vous*, 1965; *Krek*, 1967; *Ljubitelji svijeta*, 1970; *Škola hodanja*, 1978; *Jedan dan života*, 1982; *Dva života*, 1986; *Uzbudljiva ljubavna priča*, 1989). Polazište mu je karikatura i humor, u sadržajnome smislu zanima ga odnos pojedinca prema okolini i društvu. Nagrađen je na filmskim festivalima u Leipzigu (1967), Berlinu (1968), Hollywoodu (1971), New Yorku (1973), Zagrebu (1974), Beogradu (1979), San Antoniju (1978), Varni (1982) i Annencyu (1989). Od 1976. objavljivao je u časopisu »Filmska kultura« tekst *Škola animacije*. Bavi se grafičkim oblikovanjem. Direktor Međunarodnoga Festivala crtanoga filma u Zagrebu 1985 — 90.

LIT.: R. Munitić, Upornost uravnoteženosti — Borivoj Dovniković, sinteza tradicionalnog i avangardnog u animaciji, Umetnost (Beograd), 1975, 44. — Zagrebački krug crtanog filma, I — III. (zbornik), Zagreb 1978.

Z. Sa.

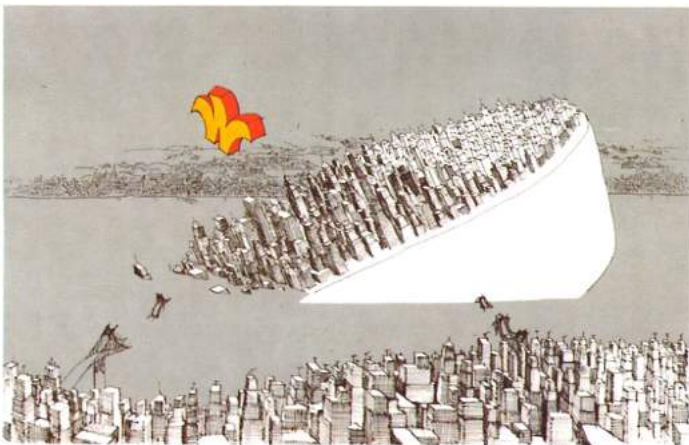
DRAČEVICA, selo u unutrašnjosti otoka Brača, u kojemu je nađena veća količina rim. republikanskog novca, a u predjelu Trešćenik pokrov starokršć. sarkofaga. Crkva Sv. Kuzme i Damjana sagrađena je 1678, a župna crkva 1770.

LIT.: C. Fisković, Historički i umjetnički spomenici na Braču, Brački zbornik, 1940, 1. — A. Jutrović, Naselja i porijeklo stanovništva na otoku Braču, ZNŽO, 1950, 34.

DRAGANIĆ, Josip, likovni kritičar (Zadar, 30. VIII. 1894 — Zagreb, 2. IX. 1936). Završio slavistiku i romanistiku s doktoratom u Zagrebu (1919 — 24). Likovne kritike objavljuje od 1923 (»Jugoslavenska njiva«, »Riječ«, »Mladost«, »Vijenac«, »Književne novine«, »Novosti«, »Život«). Knjigu *Prikazi o umjetnosti*, s ogledima o J. Planciću, F. Kršiniću, K. Ružički, A. Augustinčiću, O. Mujadžiću i A. Motiki, objavio 1935.

B. DOVNIKOVIĆ, kadar iz filma *Jedan dan života*

N. DRAGIĆ, kadar iz filma *Dnevnik*

LIT.: *Milivoj Uzelac, Čovjek i slikar*, Riječ, 1925, 21; *Moderno slikarstvo u Francuskoj (Od impresionizma ka kubizmu)*, Mladost, 1925—26, 1; *Izložba Petra Dobrovića*, Vijenac, 1928, 7—8; *O slikarstvu u Jugoslaviji*, Književne novine, 1930, 11; *O Ivanu Meštroviću*, Mladost, 1932—33, 1; *Od prvih zagrebačkih slikarskih tradicija do evolucije u Parizu*, Pravda (Beograd), 1936, 205—208.

LIT.: Z. Vojnović, Dr. Josip Draganić, Prikazi o umjetnosti, Književnik 1935, 11—12. — B. Mašić, (Nekrolog), Novosti, 1936, 241. V. T. K.

DRAGANJA, Vinko, slikar (Split, 20. II. 1856 — 6. V. 1926). Studirao bogosloviju u Dubrovniku i Splitu. Slikarstvo učio privatno u Splitu (E. Vecchietti) i Zadru (J. Rossi). Završio Akademiju u Firenci. U Split se vraća 1890, živi kao redovnik u dominikanskom samostanu. U Firenci radi pod utjecajem tal. verista i macchiaiuola (*Trg Michelangela*, *Autoportret*). U Splitu se priklanja realizmu, bliskom starijem mletačkom slikarstvu, naročito u obiteljskim portretima (*Portret majke*, *Portret oca*, *Emanuel Vidović*, *Ante Katunarić*). Slika pejzaže, mrtve prirode, žanr-prizore (*Jematva u splitskom polju*) i sakralne kompozicije, posljednje u akademskoj maniri (*Apoteoza Ružarija*). Sudjelovao na skupnim izložbama. Djela mu se čuvaju u dominikanskom samostanu u Splitu.

LIT.: *D. Kečkemet*, Vinko Draganja, Split 1975. — F. Dreh, Dvije Draganjine slike u Veloj Luci na otoku Korčuli, Prilozi—Dalmacija, 1986—87. D. Ki.

DRAGANJIC, Matej, zlatar (XVI. st.); rodom iz Zadra. Spominje se u Splitu 1565—73. kao priznati majstor umjetničkoga obrta. Izrađivao je nakit i složenije predmete od plemenitih kovina za crkv. upotrebu. Jedini je očuvani njegov rad srebrni kalež s grbom obitelji Papalić, na kojemu se i potpisao. Umjetnine pokazuju bitne odlike domaćega zlatarstva i zakasnijelu primjenu gotičkoga dekora u skladnoj cjelini renesansnoga oblika.

LIT.: C. Fisković, Zadarski zlatar Mare Draganjić, Radovi HIJZ, 1968, 13—14. — D. Diana, N. Gogala i S. Matijević, Riznica splitske katedrale, Split 1972. — K. Prijatelj i N. Gatin, Splitska katedrala, Zagreb—Split, 1991. I. Fis.

DRAGARIĆ, Nikola, slikar (Varaždin, 18. III. 1889 — Karlovac, 10. XII. 1981). Polazio je Školu za umjetnost i umjetni obrt u Zagrebu (F. Kovačević). God. 1921—42. bio je knjigoveža u Karlovcu. U početku slika u duhu secesije i Proletnoga salona, poslije naglašava konstruktivno shvaćanje oblika (*Usamljeni jablan*, 1921; *U kavani*, 1922; *Kupačice*, 1942). Poslije 1945. napušta predmet i motive svodi na osnovne obrise (*Zima*, 1967). God.

A. DRAGOMANOVIĆ i R. NIKŠIĆ, poslovno-trgovačka zgrada u Zagrebu

1945—63. radio je scenografije za karlovačko kazalište. Samostalno izlagao u Karlovcu 1919, 1924, 1967. i 1980.

LIT.: P. Skutari, Život i djelo Nikole Dragarića (katalog), Karlovac 1980. — G. Gamulin, Hrvatsko slikarstvo XX. stoljeća, II. Zagreb 1988. Ž. Sa.

DRAGIĆ, Nedeljko, karikaturist i autor animiranih filmova (Paklenica kraj Novske, 13. IX. 1936). Studirao pravo u Zagrebu. Karikature objavljuje od 1953, a od 1960. bavi se crtanim filmom. Važna su mu ostvarenja *Elegija* (1965), *Krotitelj divljih konja* (1967), *Možda Diogen* (1968), *Idu dani* (1969), *Tup-tup* (1972), *Dnevnik* (1974) i *Dan kad sam prestao pušiti* (1982). Član Američke filmske akademije od 1973. Knjigu karikatura *Leksikon za nepismene* objavio u Zagrebu 1965. i Berlinu 1967. Ilustrirao knjige *Uh, ta matematika* (1979) i *Brljanje o geometriji* (1981). Odlikuje se bogatim i samostalnim grafičkim izrazom. Crtež, izrazito linearan, nikada nije podređen anegdoti. Samostalno je izlagao u Zagrebu (1959, 1974), Rovinju (1965) i Slavonskome Brodu (1975). Crta stripove, bavi se scenografijom, grafičkim i tehničkim oblikovanjem. K. Ma.

DRAGIŠIĆ, selo uz cestu Vodice—Bribirske Mostine. Na platou uzvisine *Gradina* nalaze se ostaci prapov. naselja utvrđenog zidinama, unutar kojih su nađeni zidovi rim. zgrada, a na ist. padini uzvisine željeznodobni i rim. grobovi bogati priložima (nakit, keramika, keltski i rim. novci). I od Gradine, u njezinu podnožju, vide se tragovi rim. ceste.

LIT.: Z. Brusić, Gradinska utvrđenja u šibenskom kraju, Materijali, XII, Zadar 1976.

DRAGOJEVIĆ, Danijel, književnik (Vela Luka, 28. I. 1934). Školovao se u Dubrovniku i Zagrebu. Piše pjesme, prikaze i poetsko-esejističku prozu. Suradivao u listovima i časopisima »Književna tribina«, »Oslobođenje«, »Slobodna Dalmacija«, »Telegram«, »Razlog«, »Republika«, »Forum« i dr. Bio je urednik i suradnik emisija o lik. umjetnostima na Radio-Zagrebu.

BIBL.: *Kosta Angeli Radovani*, Zagreb 1961; *Albert Kinert*, Zagreb 1963; *O Veronici, Belzebubu i kucanju na neizvjesna vrata*, Zagreb 1970; *Izmišljotine*, Zagreb 1976. Ž. Sa.

DRAGOMANOVIĆ, Aleksandar, arhitekt (Banja Luka, 7. VI. 1921). Diplomirao na Tehničkom fakultetu u Zagrebu 1951 (A. Albini), gdje iste godine postaje asistent, a od 1973. profesor. Projektira uglavnom građevine društvene namjene: trgovačke, poslovne i obrazovne centre. Izvedena djela odlikuju se profinjenim smislom za odnose volumena, studioznom obradom detalja, brižljivim izborom materijala i lakoćom konstrukcije: vratarnica tvornice TUNT u Sesvetskom Kraljevcu (1952), poslovna zgrada »Vagongradnje« u Beogradu (1956—64), Kemijski institut u Skoplju (1964), robna kuća »Nama« u naselju Trnskom u Zagrebu (1966, nagrada »V. Kovačić«), robne kuće u Vukovaru (1966), Novom Sadu (1967. i 1970) i Vinkovcima (1972) te Sveučilišni računski centar u Zagrebu (1972, nagrada »V. Kovačić«). S N. Kučanom projektirao paviljon konfekcije na Zagrebačkom veleajmu (1968, preseljen u Prašku, izgorio), s R. Nikšićem kombinirane dječje ustanove u Sopotu (1977) i poslovno-trgovačku zgradu u Aveniji Vukovar u Zagrebu (1981). Dobitnik je prvih nagrada na natječajima za servisni paviljon na Glavnom kolodvoru (1960, s N. Kučanom), Dom televizije (1963), i rješenje zapadnoga ulaza (1970, s R. Nikšićem i E. Šmidenom), sve u Zagrebu te za Memorijalni kompleks na Petrovoj gori (1979, s V. Bakićem), za zgradu ministarstva vanjskih poslova u Alžiru (1983, s E. Šmidenom), za osnovnu školu u Makarskoj (1988, s Miroslavom Dragomanovićem) te za poslovne zgrade INGRE (1989) i Zagrebačke banke (1990) u Zagrebu.

LIT.: B. Magaš, Robna kuća Nama, Trnsko, Zagreb, Arhitektura, 1967. — B. Pavlović, Arhitekt Aleksandar Dragomanović, ČIP, 1968, 185. — Ž. Domljan, Poslijeratna arhitektura u Hrvatskoj, ŽU, 1969, 10. — V. Gvozdanović, Neke neostvarene ideje poslijeratne hrvatske arhitekture, ibid., 1969, 10. — I. Maroević, Novo u starom u arhitekturi Hrvatske, Arhitektura, 1975, 154. — N. Šegvić, Interpolacija osnovni oblikovni element grada, ibid., 1975, 154. — T. Premerl, Poslovna zgrada u funkciji grada, ČIP, 1980, 360. — Arhitektura u Hrvatskoj 1945—1985, Arhitektura, 1986, 196—199. J. M. M.

DRAGOSALIĆ, Radoje (Radoje s Neretve), drvodjelac, štitar i slikar (XV. st.). Učio je 1427—31. kod štitara Radašina Junčića u Dubrovniku, a 1437. spominje se kao samostalni majstor u Kotoru, gdje ima svoju radionicu i učenika Vukića Vučetića iz Drijeva. God. 1439. ima radionicu u Dubrovniku u koju prima učenike i pomoćnike Vukana Hostojičića, Vukašina Račića, Nikolu Radanovića, Radica Brančića i Raska Radeljevića. God. 1443. obvezao se izraditi i oslikati dvije škrinje Marinu Juniju de Cruceu, a 1452. preuzeo je zajedno sa slikarom Ivanom Ugrinovićem izradbu tri stotine štitova za potrebe Dubrovačke Republike. Posljednji put se spominje 1454.

LIT.: J. Tadić, Građa. — V. Đurić, Dubrovačka slikarska škola, Beograd 1964. N. B. B.